

فهرست

مقدمه مترجم

۷

مراتب سپاس

۹

پیش گفتار

۱۱

I تیشرا جاتی ایکا تالا

۱- درس‌ها، مجموعه نخست

۳۸

۲- درس‌ها، مجموعه دوم

۴۷

۳- مجموعه مورای ۱

۵۳

۳- مجموعه مورای ۲

۶۰

II تمرینات مورا

۵- چهار تمرین مورا

۷۰

III درس‌های آدی تالا

۶- مورای آدی تالا، مجموعه ۱

۸۴

۷- قطعه‌ای پالانی شری م. سوبرامانیا پیلائی

۹۶

۸- یک گروهی به همراه مقدماتش

۱۰۱

۹- تیشرا نادای، ساروالاگو و گروهی

۱۰۸

۱۰- میشرا گرایپو

۱۱۴

۱۱- بخش پایانی

۱۲۲

Shiraz-Beethoven.ir

تریپوتا تالا (tripuṭa tāḷa) (tri-poo-tah TAH-la)

یکی از تالاهای سولادی ساپتا تالا. ساختار آن متشکل است از یک لاگو و دو دوروتام (ضربه کف یک دست و پشت دست بر کف دست دیگر).

Shiraz-Beethoven.ir

تریکالا (trikāla) (tree-KAH-la)

سه حالت سرعت؛ یک روند ریتمیک پایه در موسیقی کارناتاک.

تیشرا جاتی (tīśra jāti) (tish-ra JAH-tee)

خانواده‌ای از ریتم‌های سه‌ضربی. همچنین اگر در ارتباط با لاگو نیز مطرح شود سه‌ضربی‌ست.

تیرمانام (tīrmanam) (TIER-ma-nam)

یک ساختار طراحی‌شده ثابت در باراتا ناتیام که با سلکاتو همراهی می‌شود.

چاتوشرا جاتی (caturaśra jāti) (cha-TOOSH-ra JAH-tee)

خانواده‌ای از ریتم‌های چهارضربی. همچنین اگر در ارتباط با لاگو نیز مطرح شود چهارضربی‌ست.

روپاکا تالا (rūpaka tāḷa) (ROO-pa-ka TAH-la)

یک تالای سه‌ضربی متشکل از ضربه‌های کف دست، مجدّد کف دست و پشت دست بر کف دست دیگر.

ساروالاگو (sarvalaghu) (sar-va-la-goo)

به‌طور کلی، الگوهایی از ریتم هستند که جریان متریک موسیقی را آشکار کرده، آن را پیش می‌برند.

سوارا کالپانا (svara kalpana) (sva-ra kal-pa-na)

یک فرم بداهه‌سرایی ملودیک که با استفاده از سیلاب‌های مخصوص سلفژ اجرا می‌شود.

سولادی ساپتا تالا (suladi sapta tāḷa) (soo-la-dee sup-ta TAH-la)

گروهی متشکل از هفت ساختار اصلی تالا، که هر کدام می‌تواند پنج اندازه زمانی مختلف داشته باشد.

(din ta) [tām₂](din ta) [tām₂](din ta)

از آن جا که سه گزاره داریم و طول هر گزاره، یک پالس افزایش یافته و معادل دو پالس شده، بنابراین طول این مورا نسبت به مورای اول سه پالس بلندتر شده است. و چون مورا نقشی پایان دهنده دارد و ضرب آخر آن منطبق بر ضرب آخر تالاست، پس باید به اندازه سه پالس زودتر شروع شود. بنابراین باید موارد قبل از آن را به اندازه سه پالس کوتاه تر کنیم.

برای یافتن بهترین روش انجام این کار باید دو موضوع را به خاطر بسپاریم: نخست این که این یک بسط موتیویک است و برای به دست آوردن مجموعه ای از مورا، این روند تکرار خواهد شد. می خواهیم سه پالس به هر مورا بیافزاییم؛ پس هر بار باید راهی بیابیم برای حذف سه پالس از مواردی که پیش از مورا می آیند. دوم این که بسیار سودمند خواهد بود اگر بتوانیم فرآیندی مشابه برای مشخص کردن نقطه شروع یک مورا بیابیم و بر هر یک از موراهای این مجموعه اعمال کنیم.

توجه کنید که فیگور سه پالسی b در مرحله V، چهار بار ارائه می شود. اگر تنها یکی از این فیگورها را حذف کنیم، tām پنج پالسی و مورا به اندازه همان سه پالسی که احتیاج داشتیم به عقب کشیده می شوند.

مرحله V

{b} *3 + tām₅ + mōrā 2, (din ta) [tām₂] (din ta) [tām₂] (din ta) (03-032)

چون که کل موراهای به شکل یک مجموعه اجرا می شوند، دیگر نیازی به تکرار کل ساختار برای مورای ۲ نیست.

ساختار را از مرحله سوم تکرار کنید:

مرحله I

{7*ab + 1*ba} *2

مرحله II

{3*ab + 1*ba} *2

مرحله III

{ab + ba} *4

مرحله IV

{ba} *4

مرحله V

{b} *4 + tām₅ + مورای ۱, (ta) [tām₂] (ta) [tām₂] (ta)

آدی تالا و ساختار دروس

آدی تالا رایج‌ترین تالا در جنوب هند است. حداقل هشتاد درصد از آهنگ‌های کارناتاک در این متر هشت‌ضربی ساخته می‌شوند. کلمهٔ آدی^۱ به معنی «نخستین» و «ازلی» است که نشان‌دهندهٔ قدیمی‌تر بودن آن نسبت به سیستم سی‌وینج تالایی است — که احتمالاً به قرن هفدهم باز می‌گردد.

بر طبق سیستم سی‌وینج تالایی، ساختار آدی تالا به صورت چاتوشرا جاتی تریپوتا تالا^۲ است که نشان می‌دهد حرکات دست آن تشکیل شده از یک لاگو^۳ چهارتایی و دو دروتام^۴ دوتایی، به این شکل: **کف دست**، انگشت کوچک، انگشت حلقه، انگشت میانی، **کف دست**، پشت دست، **کف دست**، پشت دست، در سنت نوازندگی کوبه‌ای جنوب هند، تمرین‌های بالاتر از سطح مقدماتی همواره با این تالا آغاز می‌شوند. ممکن است یک هنرجو پیش از رفتن به سایر تالاها، چندین سال در این تالا باشد.

گذشته از نوع تالا، به‌طور کلی تمرینات از فرم تانی آوارتانام^۵ (یا همان تک‌نوازی کوبه‌ای کارناتاک) پیروی می‌کنند. ساختار تانی در فرم پایهٔ آن، به صورت مجموعه‌ای از ساختارها (موراها، گُروی‌ها و غیره) درک می‌شود که در مقدمه‌اشان فیگورهای ساروالاگو می‌آید و همانند مراحل تک‌نوازی، در مراحل اولیه، تراکم کمی دارند و هرچه به پیش می‌روند متراکم‌تر و پیچیده‌تر می‌شوند. در طول تانی، موراه‌ها و گُروی‌ها و حتی تمام ساختار شامل فیگورهای ساروالاگو، می‌توانند از تقسیمات پالسی متفاوت با تقسیمات اصلی استفاده کنند. نمونه‌هایی که پس از این خواهید دید، شامل بخش‌هایی می‌شوند که از حالت اصلی چهار پالس در هر ضرب، به حالت‌های سه، شش، و پنج پالس در هر ضرب تغییر وضعیت می‌دهند.

اغلب تمریناتی که در پی خواهند آمد، می‌توانند به صورت انفرادی اجرا شوند. از آن‌جا که مطالب این کتاب برای آموزش در یک کلاس و یا گروه‌های دیگر طراحی شده، بخشی به نام گُراپو^۶ — که مختص اجرای گروهی است — نیز در نظر گرفته شده است. بر طبق فرم پایهٔ تانی، یک بخش طراحی‌شدهٔ تمام‌کننده، قطعه را به پایان می‌رساند.

فرم پایهٔ تانی آوارتانام مدلی مناسب و عالی برای تدریس فرم‌ها و نظام‌های حاکم بر موسیقی کارناتاک است. بقیهٔ تمرینات این کتاب باید به‌مثابه اجزای یک تانی بسط‌یافته در نظر گرفته شود که هر مرحلهٔ آن بر اساس دانش و مهارت کسب‌شده در مرحلهٔ قبل ساخته شده است. به عبارت دقیق‌تر با استفاده از این مطالب می‌توان تانی آوارتانام‌های متعددی ساخت که هر یک متناسب با شرایط و مقتضیات اجرا تنظیم شده باشد. بخشی که در ادامهٔ تمرینات خواهد آمد،

1. ādi

2. Caturaśra jāti tripuṭa tāḷa

3. Laghu

4. Drutam

5. Tani āvartanam

6. Koraippu

دهم. از تلونیوس مونک^۱، پیانیست، آهنگساز و بداهه‌نواز برجسته نقل می‌کنند (شاید هم ساختگی باشد) که دربارهٔ سبک جَز گفته است: «دو دسته اشتباه وجود دارد: اشتباهات رایج، و اشتباه‌هایی که زیاد خوب صدا نمی‌دهند.» این استدلال در مورد موسیقی کارناتاک نیز صادق است.

تانی برای چهار اجراکننده

این قطعه بیست و چهار دقیقه‌ای، طولانی‌ترین این سه قطعه، و بسیار شبیه به قطعات اجرایی است که هرساله باید در پایان ترم تحصیلی بهار اجرا شوند. از آن‌جا که در زمان نگارش کتاب در مرخصی به سر می‌بردم، به دانشجویان کلاس سلکاتو دسترسی نداشتم. لذا می‌بایست دانشجویانی می‌یافتم که بتوانند در تابستان به دانشگاه وسلین بیایند. روبی راس دوره سلکاتوی مرا گذرانده بود و دانشجویانم، آرون پیچ و دنیس چِن، در سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۶ در دانشگاه وسلین، ساز مریدانگام را نزد من فراگرفته بودند. جِف براون، نوازندهٔ بااستعداد کوبه‌ای اهل هارتفورد، ساز کانجیرا و سلکاتو را از سه سال پیش به صورت خصوصی نزد من می‌آموخت. طرح کلی زیر را همراه نوت‌نویسی‌اش برای‌شان فرستادم و آن‌ها نیز در روز ضبط دور هم جمع شدند. پس از یک تمرین مختصر، کل قطعه را دو بار اجرا کردند و تعداد وقفه‌هایشان بسیار کم بود. هنگامی که به یک اجرای یکپارچه بدون اشکال از این قطعه بلند دست نیافتیم، تنها با یک بار ویرایش در ابتدای گُرایبو، قسمت‌های هر دو اجرا را با هم ترکیب کردیم. به‌رغم این که این افراد هیچ‌گاه با هم اجرا نکرده بودند و بعضی‌هایشان حتی یکدیگر را تا آن موقع ندیده بودند، اجرای خوبی به نمایش گذاشتند، که به خاطرش عمیقاً از آن‌ها سپاسگزارم.

تانی برای چهار اجراکننده

I. مورا‌های آدی تالا

- a. آدی مورا ۱: همه
- b. آدی مورا ۲: RR (روبی راس)، AP (آرون پیچ)
- c. آدی مورا ۳: GB (جِفری براون)، DC (دنیس چِن)
- d. مورا ترکیبی ۴: AP, RR
- e. مورا ترکیبی ۵: DC, GB
- f. آرودی: همه

II. آهنگسازی پالانی سوبرامانیا پیلا

- a. چاتوشرا ی کند: همه
- b. تیشرا نادای: AP, RR
- c. چاتوشرا ی تند: DC, GB
- d. آرودی: همه

III مرحله ی											
din	-	ta	ta	din	-	ta	din		din	-	ta
din	-	ta	ta	din	-	ta	din		din	-	ta
din	-	ta	ta	din	-	ta	din		din	-	ta
din	-	ta	ta	din	-	ta	din		din	-	ta
din	-	ta	ta	din	-	ta	din		din	-	ta
IV مرحله ی											
ta	din	-	din		ta	ta	din		din	-	ta
ta	din	-	din		ta	ta	din		din	-	ta
ta	din	-	din		ta	ta	din		din	-	ta
V مرحله ی + مورای ۳											
ta	din	-	ta	din	(ka)	din	-	-	din	-	(ka)
din	ta	[tam	-]		(ka)	din	ta	[tam	-]	(ka)	ta)

	کف دست	پشت دست	کف دست	پشت دست	کف دست	پشت دست
I مرحله ی	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
II مرحله ی	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
III مرحله ی	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
IV مرحله ی	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -
	ta - din -	din - na -	ta ka din -	din - na -	ta ka din -	kt tk din -

مورا